

ANKETA MED ŠOLARJI

Negovani zobje, zdravi zobje

V akciji pravičnega čiščenja zob so sodelovali stomatologi Univerzitetne stomatološke klinike v Ljubljani: dr. Hinko Franken, dr. Narcisa Košir, dr. Marjan Premik in dr. Dušan Grošelj.

Mnogi mislijo, da si dobro umijejo zobe, če si dvakrat z zobno ščetko potegnemo po njih. Kako si čistijo zobe bežigrasni šolarji in šolarke? Zmotili smo jih pri javnem čiščenju zob. Zobozdravniki Univerzitetne stomatološke klinike so se na pobudo revije Naše žene odločili, da mlademu rodu pokažejo, kako si je treba zobe in ustno votlino pravilno negovati. Prisluhnite, kaj so nam o tej akciji povedali učenci osnovne šole Borisa Kidriča.

Iris Deanković, 5.b: »Jaz sem si dobro umila zobe, so mi povedali zobozdravniki. Tega sem se naučila od sosede, ki je zobozdravnica, pa tudi v šoli nam neprestano polagajo na srce, da si moramo zobe pravilno umivati, pa ne bo nobenega vrtanja. Zobe si je treba čistiti vsaj dvakrat na dan in to zjutraj in zvečer. Zvečer si je treba zobe čistiti vsaj pet minut.«

Barbara Cotar, 6.c: »Zobe si umivam vsak dan. Zvečer bolj natančno, zjutraj ne preveč, ker se mi vedno mudi v šolo. Naj povem, da si zobe že od nekdaj redno čistim, a šele sedaj vem, kako je treba to storiti pravilno. Najprej si čistimo zgornje zobe in sicer z ravnimi potegi od zgoraj navzdol in začnemo na primer na levi strani in pridemo potem na desno stran zgornjih zob. Vedno potegnemo vsaj desetkrat od zgoraj navzdol. Isto ponovimo, ko čistimo spodnje zobe, le da tiste čistimo od spodaj navzgor (od rdečega k belemu). Potem čistimo še grizne ploške - z ravnimi potegi. Če hočemo zares teme-

Iris Deanković Barbara Cotar

Boštjan Benček Janez Dirjec

ljito čistiti zobe, pa moramo uporabljati še zobne nitke. Z njimi čistimo stike med zobmi.«

Boštjan Benček 6.c: »Priznam, da dolgo nisem bil pri zobozdravniku. Sedaj bom bolj redno hodil in si bom tudi zobe vak dan pravilno umil. Zobozdravniki na Stomatološki kliniki so nam povedali, da naj imamo zobno ščetko iz umetnih vlaken, ki traja tri do štiri mesece, potem je treba kupiti novo. Priporočajo zobno pasto s fluorom in čim manj sladkorja. Predlagajo, da naj jemo sladkarije, če že, le enkrat na teden in naj si potem temeljito umijemo zobe. Tudi sladkih sokov nam ne priporočajo. Za žejno je treba piti vodo. Zvečine gimije lahko jemo, a raje take, ki nimajo nič sladkorja.«

Janez Dirjec 6.c: »Mi imamo v šoli sedaj zobno ambulanto in zato bom upam zbrati toliko poguma, da si bom popravil vse zobe. Tu smo si vsi najprej umili zobe, potem smo pojedli eritrozinsko tabletko, ki je vsakemu izmed nas pokazala, kako si je čistil zobe. Če si jih ni dobro, se je zob obarval temno rozasto in videl si oblogo, to je tista stvar, ki napade zob, da potem nastane luknja. Vsi smo zobozdravnikom obljubili, da si bomo zares pridno čistili zobe.«

Upajmo, da bo res tako, kajti naši šolarji imajo izredno slabe zobe. Dvanajstletniki imajo v povprečju že sedem zob prizadetih: izpuhlenih, zaplombiranih ali gnilih. Odrasli pa...

Besedilo in slike: NEVA ŽELEZNIK

Seznam deficitarnih in suficitarnih poklicev za namene štipendiranja v letu 1985/86

Sporočilo strokovne službe samoupravnih skupnosti za zaposlovanje Ljubljana

Na osnovi usmeritev Druženega dogovora o štipendijski politiki, Dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za leta 1981-1985 in stališča skupščine udeležencev samoupravnega sporazuma o štipendiranju, smo poleg sprejetih kriterijev za pridobitev štipendij, pristopili k izdelavi seznama deficitarnih in suficitarnih poklicev na nivoju SR Slovenije in občin.

Ta osnova merila naj bi se vključevala v politiko štipendiranja iz združenih sredstev kot tudi v politiko kadrovskega štipendiranja.

Ta osnovna merila naj bi se vključevala v politiko štipendiranja iz združenih sredstev kot tudi v politiko kadrovskega štipendiranja.

Razvrstitev poklicev na deficitarne in suficitarne v okviru SR Slovenije ima namen, da se v enotnem prostoru zagotovi ustrezen razvoj kadrov tudi s pomočjo štipendiranja, glede na gospodarske in ekonomske pogoje razvoja. Hkrati pa se razvijajo tudi možnosti in pogoji za mikro in makro migracije kadrovskih potencialov. V ta seznam vključujemo tudi občinske in regijske sezname deficitarnosti in suficitarnosti, glede na specifično razvoja v občini ali regiji.

S seznamom deficitarnih poklicev želimo predvsem:

1. Vsem učencem in študentom že pred odločitvijo za nadaljnje izobraževanje predstaviti, kje so kadrovske potrebe največje.
2. Poleg opozorila o večji verjetnosti za ustrezno zaposlitev po šolanju tudi gmotno vzpodbuditi vse, ki se odločajo za izobraževanje na teh področjih.
3. Dodatno nagraditi učence in študente, ki so se za deficitarna področja že opredelili.
4. Onemogočiti nagrajevanje za deficitarnost pri poklicih, ki niso v seznamih na ravni občine, migracijskega območja ali SR Slovenije. Dodatek bi podeljevali le za poklice (programe, smeri), kjer kadrov izrazito primanjkuje oz. jih bo primanjkovalo.
6. Omogočiti, da bi vsi poklici na seznamu lahko dobili do 200 točk. (10. čl. Samoupravnega sporazuma o štipendiranju - Ur. list SRS št. 6/81).

S seznamom suficitarnih poklicev želimo predvsem:

1. Vse učence in študente že pred odločitvijo za nadaljnje izobraževanje opozoriti na manjše možnosti zaposlovanja pri predstavljenih poklicih.
2. S štipendijami iz združenih sredstev za suficitarne poklice bi izjemoma vendarle nudili možnosti izobraževanja in uveljavljanja izredno nadarjenim, učno uspešnim in socialno-ekonomsko šibkim učencem in študentom na vseh poklicnih področjih ter jim

skladno z mnenjem strokovnih služb za poklicno usmerjanje tudi podeljevali štipendije.

3. Določila iz seznama suficitarnosti naj bi veljala izključno za učence in študente, ki se vpisujejo v prve letnike srednjega usmerjenega izobraževanja, študente, ki se vključujejo v prve letnike višjih in visokih šol oz. kjer ni omejitve vpisa.

4. Z obvezno suficitarnostjo na celotnem področju SR Slovenije bi vzpodbudili učence in študente za vključevanje v deficitarne oz. prednostne proizvodne usmeritve.

5. Za poklice iz seznama suficitarnosti ni možen dodatek za deficitarnost pri kadrovskih štipendijah.

6. Pogoji, ki izhajajo iz seznama za deficitarnost in suficitarnost, naj bi se vključevali tudi v obravnavo štipendistov Titovega sklada in sklada Borisa Kraigherja.

Za namene štipendiranja smo v strokovni službi pripravili seznam izrazito deficitarnih in izrazito suficitarnih poklicev upoštevajoč tudi usmerjalni moment štipendiranja za mesto Ljubljana in regijo.

Osnova za pripravo seznamov so bili podatki o načrtovanih in realiziranih potrebah po delavcih v letu 1984 in načrtovanih potrebah po delavcih v letu 1985 ter usklajenost med ponudbo in povpraševanjem v obdobju petih let od 1980 do 1985.

Pri pripravi seznamov smo upoštevali specifične potrebe nekaterih OZD - nosilnih razvoja in izkušnje strokovne službe pri zaposlovanju. Ob tem je potrebno upoštevati tudi nekatere težave, ki se pojavljajo zaradi še ne utečene uporabe šifrantov poklicev, kar je v letošnjem obdobju povzročilo nekatere neusklajene razvrstitve poklicev in zmanjšalo zanesljivost obdelav.

Zaradi pravočasne informiranosti združenega dela in organov za podeljevanje štipendij iz združenih sredstev dajemo priložne sezname kot okvirni pripomoček pri čemer so pripombe in dopolnitve štipenditorjev možne do konca septembra, ko jih bodo skupščine skupnosti za zaposlovanje potrdile.

Učenci in študentje, ki se vključujejo v izobraževanje v letu 1985/86 so bili preko razpisa o kadrovskih štipendijah (Delo 5. in 6. aprila 1985) obveščeni, da lahko dobijo vse potrebne informacije o deficitarnih in prednostnih usmeritvah na sedežih strokovnih služb občinskih skupnosti za zaposlovanje.

Viri podatkov:

- letne potrebe po delavcih 1984/85
- število iskalcev zaposlitve
- ponudba in povpraševanje v obdobju 1980

SEZNAM DEFICITARNIH POKLICEV V LJUBLJANI ZA LETO 1985

POKLIC - SMER

- mesar klavničar
- obdelovalec lesa
- pomočnik geovrtalca
- oblikovalec pločevine
- varilec v serijski proizvodnji
- pomočnik tekst. mehanike
- pleskar antikorozist
- tesar opažev
- zidar za zid. ometov
- prometno transp. manipulant
- kuharski pomočnik
- bolniški strežnik
- tekstilni kemik
- tekstilni mehanik
- tekstilni konfekcionar
- bolničar
- mesar
- lesar širokega profila
- kalupar livar
- oblikovalec kovin
- preoblikovalec in spajkalec kovin
- monter - upravlj. energ. naprav
- meš. želez. voz. sred.
- previjalec preje
- strojni predilec
- tiskarski pomočnik
- barvarski pomočnik
- transportni komercialist
- ekonomski tehnik
- zdravstveni tehnik
- inž. strojništva
- inž. strojništva za tehnologijo
- inž. elektrotehnike
- inž. elektroteh. za energetiko
- inž. računalništva
- inž. gradbeništva
- predm. učitelj za mat. nar. predmete
- inž. prometa za žel. prom.
- ekonom. za den. fin. in rač.
- ekonom. za komerc. dej.

POKLIC - SMER

- dipl. inž. rudarstva
- dipl. inž. strojništva
- dipl. inž. elektrotehnike
- dipl. inž. elekt. za energetiko
- dipl. inž. el. teh. za ind. elet.
- dipl. inž. računalništva
- dipl. inž. gradbeništva za prom. zg.
- dipl. ekonomist za analize in plan
- snovalec
- predilec
- strojni mehanik
- elektrikar energetik
- kemijski procesničar
- tekstilni mehanik II.
- tekstilni konfekcionar II.
- knjigovez
- tesar
- zidar
- strojnik gradb. mehanizacije
- dimnikar
- prometno transp. odpravnik
- kuhar
- natakar
- strojni tehnik
- elektrotehnik energetik
- elektrotehnik elektornik
- programerski tehnik
- obutveni tehnik
- tekstilno kemijski tehnik
- tekstilno mehaniki tehnik
- iz rač. obd.
- dipl. programerski inž.
- dipl. ekonomist informatik
- učitelj razrednega pouka
- dipl. inž. matematike
- dipl. inž. fizike
- kmetijska usmeritev do IV. st. pek

SEZNAM SUFICITARNIH POKLICEV V LJUBLJANI ZA LETO 1985

POKLIC - SMER

- gradbeni tehnik
- geodetski tehnik
- vzgojitelj
- lesni tehnik
- aranžerski tehnik
- elektrikar elektronik
- PTT prometenik
- frizer
- kozmetik
- veterinarski tehnik
- industrijski oblikovalec
- modni oblikovalec
- fotograf
- zobotehnik
- inž. tekstilne tehnologije

POKLIC - SMER

- višji upravni delavec
- predm. uč. za slovenski jezik
- predm. uč. zgodovine
- predm. uč. telesne vzgoje
- socialni delavec
- dipl. veterinar
- prof. slovenskega jezika
- prof. angleškega jezika
- prof. telesne vzgoje
- dipl. zgodovinar
- dipl. inž. arhitekture
- dipl. psiholog
- dipl. pedagog
- dipl. sociolog

- gospodinjski aparati
- televizorji in glasbeni centri
- kuhinje
- kopalniška oprema
- stavbno pohištvo
- kotli in radiatorji
- kmetijska mehanizacija
- varilni aparati

Razstavno prodajni center

gorenje

Titova 83

telefon 313-514